

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐỒ DANH PHÁP

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT CHÈ
CỦA CÁC HỘ NÔNG DÂN TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

THÁI NGUYÊN - 2014

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

ĐỒ DANH PHÁP

**NGHIÊN CỨU GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN SẢN XUẤT CHÈ
CỦA CÁC HỘ NÔNG DÂN TẠI HUYỆN ĐẠI TỪ,
TỈNH THÁI NGUYÊN**

Ngành: Phát triển nông thôn

Mã số: 60.62.01.16

LUẬN VĂN THẠC SĨ PHÁT TRIỂN NÔNG THÔN

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS ĐINH NGỌC LAN

THÁI NGUYÊN - 2014

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của riêng tôi, các số liệu và kết quả nghiên cứu nêu trong luận văn là trung thực. Chưa từng được công bố trong bất kỳ công trình nào khác.

Tác giả

Đỗ Danh Pháp

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành tại Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên theo chương trình đào tạo cao học, chuyên ngành Phát triển nông thôn, khóa 20 (2012-2014).

Trong quá trình học tập cũng như hoàn thành luận văn, tác giả đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Ban giám hiệu, phòng quản lý đào tạo sau đại học và các thầy, cô giáo trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, ban giám đốc, cán bộ phòng nông nghiệp và phát triển nông thôn huyện Đại Từ, cùng cán bộ khuyến nông các xã La Bằng, Hùng Sơn, Minh Tiến. Nhân dịp này tác giả xin cảm ơn về sự giúp đỡ quý báu đó.

Trước tiên, tác giả xin bày tỏ lòng biết ơn vô cùng sâu sắc đến cô giáo PGS.TS Đinh Ngọc Lan người hướng dẫn khoa học, đã tận tình giúp đỡ, hướng dẫn tác giả trong suốt quá trình thực hiện luận văn này. Tác giả xin cảm ơn cô đã quan tâm giúp đỡ, động viên và dành những tình cảm tốt đẹp cho tác giả trong suốt thời gian theo học cũng như thực hiện luận văn.

Tác giả cũng xin cảm ơn thầy giáo, cô giáo trong khoa kinh tế và phát triển nông thôn, phòng quản lý đào tạo sau đại học, cán bộ phòng nông nghiệp huyện Đại Từ đã tạo điều kiện giúp đỡ cho tác giả theo học tập, nghiên cứu để hoàn thành luận văn này.

Cuối cùng tác giả xin chân thành cảm ơn các bạn bè và người thân trong gia đình đã giúp đỡ, động viên tác giả trong suốt quá trình học tập và hoàn thành luận văn

Do thời gian và kinh nghiệm còn hạn chế, bản luận văn này chắc chắn không tránh khỏi những thiếu sót. Tác giả mong nhận được những ý kiến đóng góp quý báu của các thầy giáo, cô giáo, các nhà khoa học cùng bạn bè để luận văn này được hoàn thiện hơn.

Xin chân thành cảm ơn!

Tác giả

Đỗ Danh Pháp

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN.....	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vii
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	viii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài nghiên cứu	1
2. Mục tiêu nghiên cứu.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
3.1. Ý nghĩa trong học tập.....	2
3.2. Ý nghĩa trong thực tiễn	3
4. Bố cục của luận văn	3
Chương 1: TỔNG QUAN TÀI LIỆU NGHIÊN CỨU	4
1.1. Cơ sở lý luận	4
1.1.1. Vai trò của cây chè đối với đời sống con người	4
1.1.2. Các nhân tố ảnh hưởng đến sản xuất và kinh doanh chè	6
1.2. Cơ sở thực tiễn	11
1.2.1. Khái quát về tình hình sản xuất, tiêu thụ và kinh doanh chè ở Việt Nam và trên thế giới	11
1.2.2. Khái quát về tình hình sản xuất kinh doanh chè ở Thái Nguyên.....	16
1.3. Mô tả địa bàn nghiên cứu.....	19
1.3.1. Điều kiện tự nhiên- kinh tế xã hội có liên quan đến quá trình sản xuất và kinh doanh chè tại các xã thuộc huyện Đại Từ.....	19
1.3.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội	22
1.3.3. Kết cấu hạ tầng.....	24

1.3.4. Đánh giá chung về ảnh hưởng của điều kiện TN-KT-XH đến phát triển kinh tế nông nghiệp - nông thôn huyện Đại Từ.....	25
Chương 2: ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU....	27
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	27
2.2. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	27
2.2.1. Địa điểm nghiên cứu	27
2.2.2. Thời gian nghiên cứu	27
2.3. Nội dung nghiên cứu.....	27
2.4. Phương pháp nghiên cứu.....	27
2.4.1. Phương pháp thu thập thông tin	27
2.4.3. Phương pháp tổng hợp và xử lý dữ liệu	29
2.4.4. Phương pháp phân tích.....	29
2.5. Hệ thống các chỉ tiêu phân tích.....	30
2.5.1 . Các chỉ tiêu phản ánh tình hình sản xuất	30
2.5.2. Các chỉ tiêu phản ánh về mặt kết quả sản xuất chè.....	30
2.5.3. Các chỉ tiêu phản ánh hiệu quả kinh tế sản xuất chè	31
2.5.4. Các chỉ tiêu phản ánh sự phân bổ nguồn lực	32
Chương 3: KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU VÀ THẢO LUẬN.....	33
3.1. Tình hình sản xuất, chế biến, tiêu thụ kinh doanh chè của huyện Đại Từ	33
3.1.1. Tình hình chung về sản xuất chè của huyện Đại Từ.....	33
3.1.2. Diện tích, năng suất, sản lượng và cơ cấu giống	34
3.1.3. Tình hình chung nhóm hộ nghiên cứu tại 3 xã: Hùng Sơn, La Bằng và Minh Tiến.....	38
3.1.4. Tình hình tổ chức sản xuất.....	45
3.1.5. Tình hình chế biến tiêu thụ sản phẩm chè của các hộ nghiên cứu.....	46
3.2. Hiệu quả sản xuất kinh doanh chè của các hộ nông dân trồng chè trên địa bàn huyện Đại Từ.....	48
3.2.1. Tình hình sản xuất chè của hộ.....	48

3.2.2. Tình hình chi phí sản xuất chè của hộ.....	50
3.2.3. Tình hình kết quả sản xuất chè của hộ.....	54
3.2.4. Phân tích đánh giá hiệu quả sản xuất kinh doanh chè	55
3.2.4. Một số nhân tố tác động đến hiệu quả sản xuất chè của các nông hộ ..	58
3.3. Phân tích những thuận lợi, khó khăn trong sản xuất kinh doanh chè tại khu vực nghiên cứu thuộc huyện Đại Từ.....	60
3.3.1. Những thuận lợi.....	60
3.3.2. Những khó khăn	60
3.4. Định hướng và đề xuất một số định hướng giải pháp phát triển sản xuất kinh doanh chè	62
3.4.1. Đầu tư hệ thống cơ sở hạ tầng.....	62
3.4.2. Quy hoạch, tổ chức sản xuất hình thành cụm xã sản xuất tập trung phù hợp với khả năng phát triển của huyện và nhu cầu thị trường trong và ngoài tỉnh.....	63
3.4.3. Giải pháp về thị trường tiêu thụ sản phẩm chè	66
3.4.4. Đẩy mạnh ứng dụng khoa học kỹ thuật vào sản xuất chè.....	68
3.4.5. Sản xuất sản phẩm chè sạch, an toàn	69
3.5.6. Xây dựng và thực hiện các chủ trương, chính sách khuyến khích phát triển sản xuất chè đối với những người trồng chè	71
KẾT LUẬN VÀ KHUYẾN NGHỊ	72
1. Kết luận	72
2. Khuyến nghị.....	73
TÀI LIỆU THAM KHẢO	74
PHỤ LỤC	76

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

ĐVT	: Đơn vị tính
HTX	: Hợp tác xã
KD	: Kinh doanh
UBND	: Ủy ban nhân dân

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Diện tích, năng suất, sản lượng chè năm 2011 của một số nước trên thế giới....	11
Bảng 1.2: Diện tích, sản lượng chè Việt Nam từ năm 2011 - 2013	14
Bảng 1.3: Số liệu xuất khẩu chè Việt Nam năm 2013	15
Bảng 1.4: Diện tích, sản lượng chè phân theo Huyện/Thành/Thị năm 2012	17
Bảng 3.1. Diện tích chè trên địa bàn huyện Đại Từ qua 3 năm 2011-2013	34
Bảng 3.2. Diện tích chè của 3 xã qua các năm 2011-2013.....	35
Bảng 3.3. Năng suất, sản lượng chè huyện Đại Từ qua các năm 2011-2013.....	36
Bảng 3.4. Các giống chè sử dụng trong sản xuất chè của huyện Đại Từ qua các năm 2011-2013	37
Bảng 3.5. Tình hình lao động sản xuất chè các hộ điều tra năm 2013	38
Bảng 3.6. Thực trạng diện tích trồng chè của hộ điều tra.....	39
Bảng 3.7. Tình hình đất sản xuất của hộ	40
Bảng 3.8. Tập huấn khoa học kỹ thuật và mô hình từ chương trình khuyến nông.....	43
Bảng 3.9. Phương tiện sản xuất chè.....	44
Bảng 3.10. Hình thức tổ chức sản xuất chè trên địa bàn nghiên cứu	45
Bảng 3.11. Tình hình sản xuất chè của hộ	48
Bảng 3.12. Chi phí sản xuất cho 1 sào (360 m ²) chè của hộ trong 1 năm	50
Bảng 3.13. Kết quả sản xuất trên 1 sào chè một năm của hộ.....	54
Bảng 3.14. Hiệu quả sản xuất chè của các hộ trồng chè tính bình quân trên 1 sào trong 1 năm.....	55
Bảng 3.16. Một số nhân tố ảnh hưởng đến hiệu quả kinh tế cây chè.....	58
Bảng 3.17. Một số khó khăn của các hộ nông dân sản xuất chè.....	61

DANH MỤC CÁC HÌNH

Hình 3.1: Diện tích trồng chè của các hộ gia đình tại các xã.....	40
Hình 3.2: Tình hình đất sản xuất của các hộ chuyên	41
Hình 3.3: Tình hình đất sản xuất của các hộ kiêm	42
Hình 3.4. Diện tích của hộ	48
Hình 3.5. Năng suất và sản lượng chè của các hộ.....	49
Hình 3.6. Chi phí sản xuất trên một đơn vị diện tích của 2 nhóm hộ	52
Hình 3.7. Kênh tiêu thụ chè của các hộ nông dân trên địa bàn huyện Đại Từ	47
Hình 3.8. Hiệu quả sử dụng vốn giữa 2 nhóm hộ	57
Hình 3.9. Hiệu quả sử dụng lao động.....	58